

KROATA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA „DRUŠTVOHRVATSKIH ESPERANTISTA.“

MONATA

GAZETO.

La „Kroata Esperantisto“ aperas la 20^{an} de ĉiu monato.

Abono:

1 jaro (12 numeroj) K 4.—
 1/2 „ (6 numeroj) K 2.—
 Por unuiganoj jara abono K 2.—

Redakcio kaj Administracio:
 Zagreb, (Kroatujo) Boškovićeva ulica br. 13.
 Redaktorino: **Danica de Bedeković.**

Reklamo:

1 paĝo K 25 1/4 paĝo K 7
 1/2 „ „ 13 1/8 „ „ 4
 kun unufoja apero.
 Por 7—12 anoncoj 25% rabato.
 Po linioj laŭ interkonsento.

SADRŽAJ: Al nia karega Majstro (pjesmica). — Proslov. — Kongresu en Barceloni. Hrvati na kongresu en Barceloni. — Društvenaj vijesti. — Naŝim domaćim novinama. — Svaŝtice. — Bibliografio. — Ĉu Vi jam vidis. — La amo. — Areto da slovenaj proverboj. Fajreretoj. — Saĝaj frazoj. Humoraĝoj. — Felietono. Nokto apud la preĝejo.

POZIV NA PRETPLATU.

Ovim brojem završujemo prvo godište našega lista. Tom zgodom od svega sreća hvalimo našim suradnicima i svim našim prijateljima, našim pretplatnicima i članovima našega društva, a poimence nekim našim suborionicima, koji su neumorno nastojali oko toga, da pomnože broj naših pretplatnika. Svi ovi pomagali su nam da savladamo unoge zaprieke, koje su nam otežćavale rad. Nadamo se, da nas neće iznevjeriti i u drugom godištu našega života. Treba, da radimo dvostrukim marom tim više, što se u esperantskome svijetu radi o tom, da veliki svesvjetski kongres esperantista g. 1912. bude u Zagrebu, — stvar, o kojoj se prije nekoliko mjeseci ne bismo usudili ni pomisliti. Treba dakle, da nastojimo oko toga, da naše goste s čitavoga svijeta što dostojnije dočekamo!

Budući da će naš list izići u II. godištu u 12 brojeva biti će mu pretplata slijedeća:

Na godinu K 4.—
 Na 1/2 godine K 2.—
 Pojedini broj K —50

Za pretplatnike u inozemstvu 60 filira više.

Članovi „Društva hrvatskih Esperantista“ i „Kluba hrvatskih akademičara Esperantista“ plaćaju polovicu pretplate.

Pretplatnici neka nam se izvole prijaviti najkasnije do 15. siječnja 1910. da znademo ustanoviti broj naklade, jer će se list slati u buduće samo pretplatnicima.

Molimo naše prijatelje, da nas i nadalje podupru u našem radu!

Zagreb, 25. prosinca 1909.

Uredništvo.

Esperantske marke po 2, 3, 5 i 10 filira sa slikom našega meštra Dra. L. Zamenhoga mogu se naručiti u uredništvu našega lista. Čisti prihod u korist društva.

Vrlo lijepe hrvatske **Razglednice sa slikom Dra. Zamenhoga** izdanje Društva hrvatskih Esperantista mogu se naručiti u našem uredništvu Komad po 10 fil.

INTERSANĜE RICEVITAJ GAZETOJ.

(Esperantske novine, koje dobivamo u zamjenu).

Jara abonkosto Sin.

Jara abonkosto Sin.

Algérie Transports Saint-Eugène (Alger) 8, rue Carnot, Redaktor: Maurice Aibert	2-80	La Ondo de Esperanto , Moskvo, Tverskaja 28, Red. A. A. Lahařov	1-06
Bohema Esperantisto (Ĉesky esperantista) of org. de Bohema Asocio Esperantista, Praha III, Kampa 495, Bohemujo, Red. H. K. Rouska		La Pioniro , Budapest, VI, Nagymező-ut. 12, 1/16 Red. Jules de Bulynovsky	1-
Brazila Esperantisto , of org. de la Brazila Ligo Esperantista, Rio de Janeiro, Rua S. José N. 77.	2-40	La Revuo , Paris, 79, Boulevard Saint Germain, Red. Carlo Bourlet	2-45
Ĉasopis Ĉeskych Esperantistů , monat. organo de l' Bohemoj, — Praha II, Ditřiechova 7, Red. Ed. Káňal	1-50	La Spritulo , gazeto por humoro, Leipzig, Körnerstr. 31, Red. Richard Dresch	1-20
Dana Esperantisto , Kopenhago, Frederiksberg, 26 Red. P. Skeel-Gjorling	0-65	La Suno Hispana , Valencia, Pintor Lopez 3, Red. Augusto Jimenez Loira	1-20
Esperanta Abelo , Bologna (Italujo) M. d'Acquilo 600, A. Tedi	0-50	Le Monde Espérantiste , Paris, 3, Rue Sophie-Germain, Red. L. Carlos	0-80
Esperanto Nouvelle , Paris, med. d'Alésia.		Liber Pensu , Senz (Yonne), Fragué Sekr. R. Derhays	?
Espero Katolika , Paris, 10, Rue Béringier, Dir. Abato Austin Richardson, ĉefredaktoro: Claudius Colas	2-	Linceo Internacia , Paris 33, rue Lacépède, Red. Th. Cart	3-
Europa Kristana Celado , Genevo, 4, Cité, Red. Ch. Briquet	0-75	Lorena Stelo , Nancy, 65 Rue de Villers, Red. Docteur Noel	0-40
Fides , Viassar de Mar, Carres de Saint Roc, 22.	1-20	Lumo , org. de l' Bulgara Esperantista Ligo, Plovovo, Bulgario.	
Germana Esperantisto , of org. de la Germana Esperantista Societo, Berlin, Lindenstr. 187, Red. I. Borel	1-50	Mittellungen , of org. de la Esperanto Gesellschaft Dresden, A. Bismarckpl. 12	1-
Greklingva Esperantano , Samos (Arka Turklando), Red. Samosa Esperantista Societo	1-20	Norda Gazeto , Saint-Omer, Boul. Vauban, Red. E. Deligny	0-40
Hungara Esperantisto , Budapest, Alpar. u. 8, Red. Jozsef Miletz	1-20	Normanda Stelo , Rouen 41, Rue de la Vicomté, Red. Liébard et Leroue	1-
Informaj Raportoj , Wien, VII/L Bandgasse 51, Red. K. V. Algrinam	1-	Norvega Esperanta Gazeto	?
Internacia Pedagogia Revuo , Bystřice Hostev, Moravio Red. Th. Gijka	1-	Notizie Esperantiste , of org. de la Grupo Esperantista Palermo, Via S. Agostino, N. o. Red. Giovanni Casaglia.	
Japana Esperantisto , Tokio Marunouchi, Red. Ch. Tošio	1-	Nova Senta , Bilbao (Hispanujo) Strato Jardines,	0-30
Juneco , of org. de la Franca federacio de la Junaj Esperantistoj, Paris, 152, Boulevard Raspail, Dir. H. Duviard.		Oficiala Gazeto Esperantista , Paris 51, rue de Cléchy	2-
La Aŭstralia Verda Stelo , George Collingridge, Harnsby N. 8 W. Australia		Pola Esperantisto , Varsovio, Marszałkowska 143, Red. D-ro Leono Zamenhof	2-
L'Infirmo , Calais (Francujo), 8, Rue de Rome	1-	Portugala Revuo , Porto, Rua do Rosario 245, Red. S. A. Póçena	2-
La Quomono , Eld. Johan Heyn, Thomasing 6, Leipzig, Red. Karl Steier.		Rumana Esperantisto , Bukarest, 5, Str. I. C. Bratianu, Red. D-ro G. Robin	2-
Lé Du Steloj , org. de Ĉilia Esperantista Asocio, Casilla 728, — Santiago, Chile.		Rumana Gazeto Esperantista , of org. de l' Federacio de la Esperantistoj Societaj el Rumanujo, Bukaresto, Str. Collet 16, Dir. D-ro S. Kimek.	
La Esperanta Instruisto , London, W. 17, St. Stephen's Square, Red. I. C. O'Connor	0-75	Ruslanda Esperantisto , Peterburgo, Nevskij, 40, Red. S-ro, Espero	3-20
La Esperantisto , Leipzig, Talstr. 27, Red. Fritz Stephan	1-35	Samideano Ciomonata , Redak.: Verda Stelo & Ko. 33, Aŭokawa-machi Asakusa, Tokio Japanujo	
La Espero , C. C. Briggs, Publisher, Acorn Place, des Moines, Iowa, U. S. A.		Sarta Stelo , Le Mans Sarthe (Francujo), 14, rue Scarron, Red. Lepellier	0-40
La Hollandia Pioniro , of org. de la hollanda societo «La Estondo Estas Nis», Keppelerstr. 170, Hago (Red. H. Block, Singel, 386 Amsterdam).		Studento , revuo de studentoj esperantistoj, Praha Red. K. Kuthan, Jelinek 4, Adm. F. Stepanek, kursio 241.	
La Londona Gazeto , of org. de la Federacio de la Londonaj Grupoj Esperantistoj, London, 78, Malvern Road, Red. C. P. Isaac	0-50	The British Esperantist , High Holborn, London, W. C.	1-50
		Tra la Eŭropo , Bejevo, Francujo 2, rue Abelard, Red. P. Florens	0-80
		Tutmonda Espero , Barcelona, Paradis 12	2-
		Verda Stelo Internacia , Miller, Misurio, U. S. A.	
		Universo , Dresden 20, Red. D-ro Albert Schramm	?
		Voĉo de Kurcistoj , Lvdw (Aŭstrio-Galicio), Strato Snudeckich Nro. 6, Red. D-ro Stefan Mikolajski	1-50

KROATA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA „DRUŠTVO HRVATSKIH ESPERANTISTA.“

MONATA

GAZETO.

La „Kroata Esperantisto“
aperas la 20^{an} de ĉiu monato.

Abono:

1 jaro (12 numeroj) K 4.—
1/2 » (6 numeroj) K 2.—
Por unuiganoj jara abono K 2.—

Redakcio kaj Administracio:
Zagreb, (Kroatujo) Boškoviĉeva ulica br. 13.
Redaktorino: **Danica de Bedeković.**

Reklamo:

1 paĝo K 25 1/4 paĝo K 7
1/2 » » 13 1/8 » » 4
kun unufoja apero.
Por 7—12 anoncoj 25% rabato.
Po linioj laŭ interkonsento.

SADRŽAJ: Al nia karega Majstro (pjesmica). — Proslov. — Kongresu u Barceloni. Hrvati na kongresu u Barceloni. — Društvene vijesti. — Našim domaćim novinama. — Svaštice. — Bibliografijo — Ĉu Vi iam vidis — La amo. — Areto da slovenaj proverboj. Fajrretoj. — Saĝaj frazoj. Humoraĝoj. — Felietono. Nokto apud la preĝejo.

Dr° L. L. Zamenhof,

la aŭtoro de l' Esperanto, * 15. XII.
1859. — Bjelostoko (Rus.)

AL NIA KAREGA MAJSTRO.

Je festtago granda por nia homaro,
Ĝojiga por tuta la mondo,
Nun plektas girlandon fidela anaro
Multnombra nacia de l' rondo.

Rigardu jen inter la laŭroj kaj rozoj
Tri florojn de granda beleco:
La ruĝan, la blankan kaj bluan*, la signojn
De l' amo, ver' kaj fideleco.

Akceptu, ho Majstro, florkronon belegan,
Per verda rubando ligitan,
Akceptu, donacon, sub l'alta signifo
De l' homa frateco faritan.

Akceptu favore Vi la trikolorajn
Floretojn, ho Majstro amata:
La ruĝan, la blankan, la bluan, -- donacon
De mia nacio kroata!

D. de Bedeković.

* La koloroj de la kroata flago.

PROSLOV (PROLOGO)

prigodom koncerta u proslavu 50-godišnjega roĉendana D-ra L. L. Zamenhola,
govorila gda. D. pl. Bedeković.

ESTIMATAJ, KARAJ GESAMIDEANOJ!

Zamenhof! — Ĉu ekzistas iu koro en la Esperantista mondo, kiu hodiaŭ
ĝojege ne ekstremus aŭdante tiun ĉi nomon, la nomon bonege konatan al ni ĉiuj,
kiuj estas per ĝi kunigitaj sub la verda flago de l'amo kaj de la tuthomara frateco.

Sed permesu al mi, ke mi daŭrigu en mia gepatra lingvo. Dozvolite, da u našem materinjem jeziku govorim o ĉovjeku, koji ljubi jednakom ljubavlju ĉitavo ĉovječanstvo, o ĉovjeku, u proslavu ĉijega smo se roĉendana sastali danas ne samo mi već i naŝi istomiŝljenici po ĉitavoj zemaljskoj kugli.

Pedeset je tomu danas ljeta, ŝto je roĉenjem toga plemenitoga ĉovjeka zaĉistala na obzoru buduĉnosti ĉitavoga ĉovječanstva zvijezda, koja nam danas sja jasno i sjajno pokazujući nam cilj nesebiĉan, uzviŝen; cilj, koji je i Dra L. Ljudevita Zamenhofs vodilo u njegovu plemenitome djelovanju: da jedinstvenoŝću meĉunarodnoga pomoĉnoga jezika ljudstvo zbliŝi i tako uĉini kraj neprijateljstvima i bojevima kulturnih naroda, da sruŝi bedeme tisuĉljetne, ŝto su dijelili narodnosti poradi raznolikosti jezika.

»Ideja ova« veli Zamenhof sam u jednome svom pismu »ideja, kojoj sam posvetio sav svoj ŝivot, nikla je u mojoj duŝi za moga najranijega djetinjstva i od toga me vremena nikada ostavila nije. Ŝivio sam s njome i nijesam ni pomisliti mogao sebe bez nje«.

U Bjelostoku (Rusija), njegovome rodnome mjestu ŝive 4 razliĉne narodnosti: Rusi, Poljaci, Ŝidovi i Nijemci u neprestanoj kavgi i neprijateljstvu.

Mlada duŝa Zamenhofs, koji je bio uzgojen idealistiĉki prema devizi, da su svi ljudi braĉa, mnogo je patila, gledavŝi ovu zadjevicu i mrŝnju. Osjetio je, da joj je razlogom razliĉnost jezika, pak da bi je jedino neutralni svjetski jezik izglatiti mogao. I mladi Zamenhof odluĉi ĉvrsto, da mora stvoriti takav jezik i od toga doba vidimo, gdje radi neumorno oko ostvarenja svoje odluke. Dok su njegovi drugovi u gimnaziji i kasnije na sveuĉiliŝtu sprovodili veseo daĉki ŝivot on se zadubio za svoga slobodnog vremena u studij raznih jezika (inaĉe je studirao medicinu), traŝeći modus, po kojemu bi sloŝio jezik, koji bi bio lako nauĉiv, a ipak lijep. I uvijek se mogla na njemu opaŝati neka sjeta, duŝevna potištenost dok nije dovrŝio svoju namisao.

FELIETONO.

NOKTO APUD LA PREĜEJO.

Kroate verkis P. Mladen Barbariĉ, esperantigis Ivan Stalzer.

(Daŭrigo).

Longe genufleksis la senmova heroo ekĝemante kelkafoje: »Pereis ĉio!« . . . Fine malfermis li la per larmoj malsekigitajn okulojn, kaj lia vizaĝo ekheligis esprimante ian esperon: »Ne, ne pereis ĉio! ? Via memoro Johano devas tralumi centjarojn, ĉar Vi estas lumo el ĉielo, kaj ĝis kiam daŭros Via memoro ne estingigos la idealoj miaj kaj de l' nacio mia!« . . .

Mistiksona ekmoviĝo de folioj forpelis tiujn pensojn kaj la fantazio trairis jarojn, kiel rapidfluanta rivereto kamparon, ĝis ĝi ne haltis ĉe sangaj paĝoj. »Mizero kaj malĝojo« estas la titolo de ĉi tiu ĉapitro. En la peza aero de l' turka potenco estas la perforto pli bone skizita, ol ĝin iu ajn peniko esprimi povus. Malafabla ekstere, avida kaj sangon soifanta estas ĝi en la sio. Kiam ĝia mano etendiĝas, por montri al la incititaj servistoj la celon de sia intenco, ŝanceliĝas eĉ la grizhara maljunulo, tremas eĉ infano en korpo patrina. Neniu ĝin venki, neniu povas alprosimiĝi je ĝi nur la monaĥo, kiu kiel sendito dia petegas ĝin per siaj kortuŝantaj vortoj kaj deturnigas ĝin de teruraj intencoj.

Malsame oni verkas epilogon . . . Ĉe iuj estas multe da sango, kaj kiel flago, kiel signo ke forto venkis amon, elstaras el la sangfumantaj kadavroj, kadavro de monaĥo, pastro, patro. Lia vizaĝo estas pala, milda la mieno, la buŝo kiel se ĝi ekparoli volus: kiel dolĉe estas morti, por la Dio kaj nacio sia! . . .

Ĉe aliaj en foli plena arbaro — preĝejo natura — ĉe lumo de l' luno, kun mallaŭta kaj varma murmureto de l' kredemuloj — kiu kvazaŭ batalas kontraŭ

Rezultat njegova mnogogodišnjega teškog i ustrajnog rada bilo je djelce, što ga je svršivši medicinu izdao dne 21. srpnja 1887. (i to prema savjetu svoga oca, filologa istom poslije praktične probe), i kojim je stupio pred svijet sa svojim genijalnim izumom pod pseudonimom Dr. Esperanto. Po ovome se pseudonimu i prozvao njegov međunarodni jezik, čiju su vanrednu vrsnoću priznali mnogi najglasovitiji filolozi

Veliki kongresi, na kojima se sastaju svake godine Esperantisti najrazličnijih narodnosti čitavoga svijeta, praktično su dokazali, da se ljudi najrazličnijih aksioma mogu u njemu veoma lahko sporazumjeti.

No ne mislim ovdje ocrtati vrsnoću i raširenost toga jezika, jer mi to vrijeme ne dopušta. Spomenut ću samo mimogred, da se taj jezik osobito posljednih 5 godina* tako rapidno raširio, da brojimo danas već mnogo milijuna esperantista. 27 ekonomskih i znanstvenih saveza međunarodnih služe se oficijalno Esperantom. Mnogo stotina svjetskih tvrtki šalje svoju robu u svijet pod esperantskim nazivljem. (I u Zagrebu imamo već knjižaru, koja prodaje esperanto gumije, esperanto papir itd.) 103 »esperantskih časopisa« kolaju svijetom — među njima ima dapače već i takovih s reljefnim pismom za slijepce, a mnogo političkih dnevnika ustupilo je posebni stupac esperantu. Tako na pr. njemački, možemo reći, baš šovinistički časopis »Echo« imade uz svaki broj posebni prilog u esperantu, »Oesterreichische illustrierte Zeitung« čiji je esperantski dopisnik Dr. Sos, zamolio i naše društvo, da mu šaljemo izvještaje o napredovanju našega pokreta u Hrvatskoj, »Le petit Journal«, »Le petit Parisien« u Francuskoj, bugarski list »Istina« čiji esper. dio uređuje profesor Esperanta i suradnik našega lista g. Krestanoff. I u Hrvatskoj imamo već tjednik, Nezavisnost u Bjelovaru, koji je u tom slijedio primjer svojih kolega naprednijih naroda.

* Nešto je smetao njegovu razvitku i Volapük, kojemu je sam Dr. Zamenhof odmah pri njegovu početku prorekao skori konac, što se, kako znamo i ispunilo.

la bruado de l'folioj kaj la nokta malvarmo — dankmeson tenas pastro. Antaŭ li genufleksas kelkaj nedestinitaj viktimoj — genufleksas por ke ili krom la savita korpa vivo fortigu ankaŭ la animon per la pano de l'eterna savo . . .

Savo! Eterneco! Enpensigis mi, kaj tiuj pensoj, kondukis min ĝis senfineco. Rigardis mi je ĝi, sed la rigardo malaperis, kiel pluvguto en maron falinta . . . Forflugis la pensoj; antaŭ mi nigriĝintaj preĝejmuroj, tie kaj tie ĉi krevitaj. Ŝajnis al mi, ke tiu estus buŝo, volanta diri: »En la mondo ne ekzistas plu fiereco! La homoj, per materio troŝarĝitaj, ne povas plu liberigi siajn pensojn. La sanktaj memoraĵoj estas por ili aro da malnovaj ŝtonoj — la avaj osto substrato fosfora . . . Fiere ni staris, tra jarcentoj ni gardis la heroan famon, sed neniu nin rimarkis. Nur la penetra okulo de l'granda episkopo* haltis ĉe ni, nur lia fera parolo pri l'amo ekskuis nin, vekis en ni esperon, — kaj ni malfermis nian buŝon, ekkriis je helpo . . . Multego da malplenaj vortoj estis ĉio kion oni respondis al ni, — kaverna sambuko plenigis nian buŝon kaj tial ni nur nun povas murmureti pri nia malgajeco, kiam sur la mondo ekregas mallaŭteco, ornamita per steloj, kaj envolvita en duone travideblan vualon de l'fantazio«.

. . . Surda estas la nokto! Tial ĝi ne aŭdas la malesperajn vortojn de l'preĝejmuroj. Se ĝi aŭdus ĝi rakontus al ido sia al matenruĝo, kaj tiu al la homoj. Ĉi tiel malaperas la ekĝemoj de l'muroj kiel la steloj antaŭ la suno . . .

Ekrigardas mi je la steloj, la ĉielo estas plena je ili . . . Forlasas mi la mistikan korton. Reiras mi mian ĉambreton. Longe ankoraŭ restis tiuj pensoj en mia kapo kaj ne povis mi ekdormi. Mi ekĝemis kelkajn fojojn: »Kiam ekaperos la matenruĝo, — matenruĝo de l'kroata memkonscio sur la memoro de fama, heroa estinteco!« . . .

F i n o.

* J. J. Strossmayer fama kroata episkopo, politikisto kaj mecenato.

Kraljevska knjižnica u Dresdenu broji 4000 esperantskih knjiga. Preko 1800 esperantskih društava radi oko propagande naše stvari. Mnoge države daju podučavati oficijalno svoje činovnike, časnike, vojnike, policiste itd. u Esperantu i uvode ga obligatno u škole kao Francuska, Engleska, Belgija itd. I u našoj je monarkiji Esperanto oficijalno uveden u trg. škole u Pragu i Lwovu. Saska je vlada utemeljila zajedno sa svojim veleindustrijalcima »Esperanto-Institut«, koji je vanredno dobro frekventiran, Koburg-Gotha uvela je taj jezik oficijalno u realke, djevojačke škole i druge učevne zavode. Francuski ministar nastave izrično želi, da se Esperanto pretpostavi svim živim tuđim jezicima. Mnogi glasoviti svjetski pedagozi zahtjevu, da se Esperanto uvodi u sve škole, u kojima se još obligatno ne predaje.

Dalo bi se tu nabrojiti još mnogo, mnogo toga, čime bismo mogli dokazati kako je daleko već raširena uporaba Esperanta i kako se njime koriste različne grane i struke ljudskoga znanja i umjeća, različna zvanja kao liječnici, juristi, farmaceuti, pedagozi i trgovci, bankovni činovnici, razni državni činovnici (osobito prometni), radnici, tipografi, umjetnici, konobari ustrojivši međunarodne saveze i općeci međusobno u Esperantu.

Još nešto želim, štovani slušatelji, da istaknem. Ima ljudi, koji u Esperatizmu gledaju neki nepatriotski kozmopolitizam. Ja mislim da zbliženje naroda ne isključuje patriotizam. Ili zar se ljubav domovine sastoji u tome, da se međusobno koljemo? Međunarodni jezik ne može biti nikojemu narodu opasan. Svakome će biti jasno, da bi to prije mogao biti svaki tuđi živi jezik, koji bi eventualno postao svjetskim jezikom. — Međunarodnim jezikom imaju općiti međusobno usmeno i pismeno obrazovani narodi čitavoga svijeta. Njime pišu učenjaci ona svoja djela, u kojima se raspravljaju opća svjetska pitanja, i koja bi imala koristiti čitavome čovječanstvu. Druge popularne i naučne knjige, a osobito lijepa književnost, beletristika pisat će se naravski uvijek samo u narodnome jeziku. No i na tome polju može lijepo služiti međunarodni jezik. Prevodimo li naše književne proizvode na Esperanto, upoznajemo svijet s našom prekrasnom literaturom, s kulturnim razvitkom, historijom i duševnom fiziognomijom našega naroda, s prirodniim ljepotama naše zemlje.

Vidjeli smo u ovo kratko vrijeme, što izlazi naše društveno glasilo »Kroata Esperantisto«, kako su se za nj interesirali Esperantisti čitavoga svijeta, izrazivši nam sa svoju strana svoje simpatije. Mnogi su časopisi preštampali iz njega prijevode naših pjesnika i pisaca. Kod našeg skromnoga koncerta čut ćemo pjevati »Nokta poemo«, jednu od Preradovičevih »Noćnih pjesmica«, koju je prevео na Esperanto Hrvat iz Bosne R. Koller i dao je štampati u esperantskom časopisu »Germana Esperantisto«, koji izlazi u Berlinu. Koliko se ta kratka pjesma stranome svijetu svidala, dokazuje, što ju je danski glazbenik Bendix odmah stavio u note, a u rujnu godine 1908. u vrijeme, kad mi Hrvati još nismo pravo ni znali za Esperanto, pjevala se ta naša pjesma esperantski uz burno povlađivanje općinstva na kazalištu u Dresdenu prigodom IV. velikoga kongresa Esperantista.

Nedavno je štampana franceska knjižica pod naslovom »Esperanto i narodni jezici« od čuvenoga Esperantista generala Seberta, u kojoj se krasno dokazuje, kako je učenje mnogih tuđih jezika naškodilo pravome poznavanju svoga narodnoga jezika u franceske omladine i kako se učenjem međunarodnoga jezika prišteđuje mnogo vremena, što se ima posvetiti temeljitome proučavanju materinjega jezika.

Profesor Prohászka obrazložio je krasnim govorom na kongresu Esperantista u Pragu (u rujnu o. g.), kako Esperantist može uvijek služiti i koristiti narodu svome.

Naš slavni filolog Dr. T. Maretić veli u svojim »Mislina o umjetnom svjetskom jeziku«, u kojima i on zagovara ovu ideju, među ostalim ovo: »Možda će koji kulturni istorik, kojemu se danas ni šukundjedov šukundjed nije rodio, na

pisati u kojoj svojoj knjizi ili raspravi ove riječi: „najjaču i najblagotvorniju svezu među narodima čitavoga kulturnoga svijeta čini jezična zajednica; mi danas ne možemo sebi pravo ni predstaviti, kako je negda bilo neudobno na svijetu, dok nije bilo jednoga općenog svjetskog jezika. A oko te velike blagodati počeli su ljudi raditi u zadnja dva decenija XIX. vijeka. Savremenici su se dakako rugali i smijali samoj ideji umjetnoga svjetskog jezika, ali smijeha i rugla bilo je svagda dosta i drugim izumima, koji su se počinjali s pokusima i nijesu se odma pokazali u svojoj veličini!“ — Te ili slične riječi budućega pisca nalazit će se u uvodu njegova djela: »Istorija općenoga svjetskog jezika«.

Ovako naš Maretić. A mi Esperantisti osvjedočeni smo, da vrijeme o kojemu će se pisati pomenuta istorija datira od 21. srpnja 1887., kadno je slavni naš Zamenhof otkrio svijetu svoj genijalni izum.

Prionismo dakle i mi Hrvati što čvršće uz ideju, koja nam pruža toliku korist, koja nas vodi do tako divnoga cilja, uz ideju, koja lebdi pred očima čovječanstvu već mnogo i mnogo vjekova, no ostvario i oživotvorio ju je onaj, na čiju smo se proslavu ovdje sakupili i kojemu čestitamo od srca i mi hrvatski Esperantisti kličući mu: *Vivu nia Majstro, Dro, Zamenhof!*

D. de B.

KONGRES U BARCELONI.

EKSKURZIJA U VALENCIJU. Ekskurziju u Valenciju možemo nazvati punim pravom kongresom poslije kongresa. I u Valenciji primljeni bjehu kongresisti istom pripravošću, srdačnošću i gostoljubivošću od puka kao što i od oblasti. Preko 120 kongresista poduzelo je ovu ekskurziju, među njima Dr. Zamenhof sa suprugom, general Seberty sa suprugom, gđa. i gđe Moseheles, Mybs barun de Menil, profesor Bourlet itd, sami poznati esp. pisci i propagatori Esperanta. Vlak, kojim su putovali Esperantisti bio je na svakom kolodvoru svečano dočekan od Esperantista, koji oduševljeno pozdraviše svoga meštra Zamenhova i svoje istomišljenike. U Taragoni predao je načelnik grada D-ru Zamenhofu prekrasni album s ljepotama i vidicima grada. Esperantisti iz Benicarla — među kojima bijaše mnogo radnika — bili su sakupljeni u velikom broju na kolodvoru i otpjevali oduševljeno esperantsku himnu. Gospodama Zamenhof i Seberty bjehu predane prekrasne kite cvijeća, a i ostalim Esperantistima dijelile su lijepe Španjolke cvijeće. Ovako je i slično bilo na svim stanicama putovanja duž obale tamno-modroga Sredozemnoga mora do Sagunta, gdje je Esperantiste čekalo novo iznenađenje. Esperantisti Sagunta predali su D-ru Zamenhofu ogromnu škrinju prekrasnih naranča, a i ostalim izletnicima dijelile se naranče i mirisni narančini cvjetovi. Sve ovo natkrilio je doček u Valenciji. Dok je ulazio vlak u stanicu, svirala je vojnička glazba esperantsku himnu. Na kolodvoru bijahu osim mnoštva Esperantista i ostale publike načelnici sviju oblasti, koji su srdačno pozdravili D-ru Zamenhova. Iza svečanoga dočeka na kolodvoru kretala se duga povorka kola praćena od mnoštva kavalerista s vijugajućim se perjanicama na kacigama do Palacehotela. Stanovnici grada, koji su u špaliru stajali na čitavom ovom putu, pozdravljali su Zamenhova oduševljenim klicanjem i pljeskanjem ruku. Na balkonu Palacehotela, u kojem je stanovao Dr. Zamenhof, vijala se velika esperantska zastava i dva velika od cvijeća napravljena napisala: »Vivu Dr. Zamenhof«, »Vivu Esperano«.

Tuj se je sakupilo ljudstvo, koje je burno pozdravljalo Zamenhova svakiput, kad se on pokazao na balkonu. Uveče bilo je u čast gostima veliko pozdravno slavlje u ogromnoj dvorani izložbe. Ova — esperantskim zastavama — prekrasno iskićena dvorana bila je dupkom puna. Impozantan dojam učinilo je na prisutnike, kad se napokon u pratnji načelnika i mnogih dostojanstvenika u raznim svečanim uniformama pa gradskih službenika u prekrasnim crvenim odorama pojavio na estradi Dr. Zamenhof. Dvoranom zaorilo je upravo frenetično klicanje. Pošto je otpjevao

zbor izvrsnih pjevača esperantsku himnu, pozdraviše D-ra Zamenhafa sa suprugom i goste predsjednik odbora izložbe, kapetan generalskoga štopa Inglada i načelnik grada Valencije. Dr. Zamenhof zahvalio je srdačnim riječima Španjolcima na njihovu gostoprimstvu i oduševljenome dočeku i završio s poklikom: »Vivu Valencia« što slušatelji uzvratili su burnim »Vivu Zamenhof«. Iz svijuu grla zaori na to složno himna Esperantista »La Espero« kao zaključak te prekrasne pozdravne svečanosti. Većina Esperantista prisustvovala je kasnije operi »Aida«, za koju je uprava kazališta stavila na raspolaganje Esperantistima veliki broj ulaznica.

Drugi dan razgledavahu gosti grad, koji ima pravi španjolski karakter i posjetiše veoma zanimivu izložbu. Poslije podne u 6 sati obdržavala se skupština kongresista pod predsjedanjem g. Aquilar-a. Kapetan Inglada pročitao je pozdravne telegrame i pisma, među drugima jedno, u kojemu se saopćuje, da španjolska vlada namjerava visoko odlikovati D-ra Zamenhafa, imenovavši ga »komandeurom« reda »Isabella katolika«. Ova je vijest izazvala veliko veselje. Mnogi oduševljeni i prekrasni govori čuli se na toj sjednici. Odaslanici raznih na ovom kongresu zastupanih narodnosti i raznih španjolskih esperantskih društava pozdraviše sjednicu u ime svojih naroda. Dalmatinac g. Ferri govorio je u ime Hrvata. Srdačno je pozdravio sve Esperantiste i izrekao toplu čestitku i nad ovim uspjelim »Postkongreso« i zahvalio se srdačno stanovnicima Valencije, koji su Esperantiste tako krasno primili.

S lijepim riječima i srdačnim »S Bogom« završi Zamenhof skupštinu. Isto veče bio je ples, a u petak odvezla se većina kongresista u gradić Sagunt, da razgledaju utvrde i bedeme, koje potječu još od rimskih vremena i rimsko kazalište. Dočkani i pozdravljeni od oblasti, razgledavahu kongresisti prekrasnu okolicu i tisućljetne zidine, od kojih se jedan srušio ozlijedivši lako jednoga od Esperantista. Uveče imao se upriličiti vatromet i španjolski narodni plesovi, što je na žalost osujetila kiša. Mjesto toga plesalo se veselo u lijepim prostorijama čitaonice, a poslije toga otputiše se gosti u svečanu dvoranu zgrade »Palaco Municipal«, kamo ih bjehu pozvale gradske oblasti na »čaj«.

Naravno, da je tu bio umijesto čaja i šampanjca i bogati buffet i naskoro je zavladao opet veselo raspoloženje. Dr. Zamenhof zahvalio se u ime svijuu Esperantista, profesor Bourlet u ime stranih Esperantista, a načelnik izrazio je svoje veselje nad posjetom i poklici: »Vivu Valencio«, »Vivu Esperanto« izmjenice zavoriše dvoranom. Iza povratka u čitaonicu još posljednji valčik i složno otpjevana esp. himna završiše lijepe dane slavlja. Na kolodvoru sakupiše se još jednoč svi španjolski prijatelji Esperanta kao i načelnik grada. Posljednji put bje otpjevana zajednički lijepa himna »Espero« i — vlak odjuri uz burno i frenetično klicanje »Vivu« s objiju strana. Da je ovaj »Postkongreso« tako uspio, zasluga je marljivih i revnih Esperantista ondješnjih, a osobito tajnika ovoga »Postkongresa« gosp. Tinno, zatim uprave izložbe, oblasti, stanovnika Valencije obojega spola, zatim svijuu novina, koje su izvješćivale tako simpatično o tom slavlju. Taj »Postkongreso« ostat će nezaboravnim svima, koji su sudjelovali.

(Nastavit će se.)

Hrvat na kongresu u Barceloni.

Od Hrvata g. S. Ferri-a (rodod iz Dalmacije), koji je posjetio kongres barcelonski, primilo je naše uredništvo slijedeće zanimivo pismo:

Grenoble, la 9-an de Oktobro 1909-

ESTIMATA S-ino REDAKTORINO!

Kiel unika kroato ĉeestinta la Kvinan mi devus ion raporti al Vi pri ĝi Pri la kongreso mem Vi certe ricevis jam detalajn sciigojn, tial mi priskribas al Vi nur kelke da impresojn, kiujn faris al mi diversaj de mi vizititaj urboj kaj lokoj

Estas ankoraŭ dirinda ke ni en Palma esperantistigis nian hotelmastron. Se vi iam vojaĝos Palma'n, loĝu en hotelo »Continental«.

Mi dankas, S-ino direktorino, por Via pacienco tralegi ĉi tiun leteron kaj restas tute Via
S. Ferri.

KONGRES ESPERANTIRTA U ZAGREBU. U zadnjem broju esp. časopisa »La suno hispana« koji izlazi u Valenciji, čitamo, da se radi o tome, da svjetski kongres Esperantista bude g 1912. u Zagrebu.

DRUŠTVENE VIJESTI.

ESPERANTSKI TEČAJEVI. Tečaj za početnike će se radi božićnih blagdana nastaviti u srijedu dne 5. siječnja 1909. Tečaj za konverzaciju na stavlja se dne 7. siječnja 1909.

KONCERT U PROSLAVU 50-RO-
ĐENDANA D-ra L. L. ZAMEHOFA.

15 XII. 1909 u večer, na dan 50. rodendana Dra. Zamenhofa, autora Esperanta, priredilo je »Društvo hrvatskih Esperantista« zajedno s »Klubom hrvatskih akademičara Esperantista« u maloj dvorani »Kola« u Zagrebu koncert sa slijedećim programom:

1. Prolog, govori gđa D. pl. Bedeković. 2. Zamenhof »Espero«, himna esperantista, pjeva mješoviti zbor esperantista, pod ravnanjem svoga zborovođe g. I. Krajcara, cand. iur. 3. Zamenhof: »La vojo« deklamira g. P. Jakovljević. 4. F. Drdla: »Souvenir«, solo-gusle (g. Ferdo Ivanuš) uz pratnju glasovira (g. V. Hubert.) 5. ** »Krasni sarafan« izvada slijepački tamburaški kvartet. 6. a) V. Bendix »Nokta poemo« (Noćna pjesmica) od Preradovića; b) F. S. Vilhar: »Mortinta amo« (Mrtva ljubav) od Preradovića, solo pjeva g. D. Matić uz pratnju glasovira (g. G. Zviezdíć). 7. E. Grieg: »Hochzeitstag auf Trolldhåugen«, izvodi na glasoviru slijepac, učitelj na slijepačkome zavodu g. B. Štriga. 8. C. Böhm: »Perpetuo mobile« solo-gusle (g. F. Ivanuš) uz pratnju glasovira (g. V. Huber).

* Kroata nacia muzikilo.

SOCIETAJ SCIIGOJ.

ESPERANTAJ KURSOJ. La kurso por komencantoj, daŭriĝas, pro la kristnaskaj festotagoj, la 5-an de Januaro 1909. La konverzacija kurso daŭriĝas la 7-an de Januaro.

KONCERTO POR SOLENIGILA 50.
DATREVENON DE L'NASKIĜO DE
D-ro ZAMENHOF.

Je la 15 XII. 1909, vespere, okaze de la 50 a datreveno de l'naskiĝtago de D-ro Zamenhof, l'aŭtoro de l' Esperanto, aranĝis la »Društvo hrvatskih Esperantista« kune kun la »Kroata Akademia Esperantista Societo« koncerton kun jena programo:

1. Prologo, diras S-ino D. de Bedeković. 2. Zamenhof: »La Espero« himno esperantista, kantas la miksa ĥoro esperantista sub la direktado de S-ro I. Krajcar, cand. iur. 3. Zamenhof: »La vojo«, deklamas S-ro P. Jakovljević. 4. F. Drdla: »Souvenir« violonsolo (S-ro F. Ivanuš) kun fortepianakompano (S-ro V. Huber). 5. ** »Krasni sarafan« (rusa popol-kanto), ludas sur tamburicoj* kvarteto de blinduloj. 6. a) V. Bendix »Nokta poemo« de Preradović. b) F. S. Vilhar: »Mortinta amo« de P. Preradović, kantas S-ro D. Matić, akompanita fortepiane de S-ro G. Zviezdíć. 7. E. Grieg: »Hochzeitstag auf Trolldhåugen«, sur fortepiano ludas blindulo, la instruisto de la Instituto por blinduloj S-ro B. Štriga. 8. C. Böhm: »Perpetuo mobile«, violonsolo (S-ro F. Ivanuš) kun fortepianakompano (S-ro V. Huber).

de la tiucijara kongreslando. Barcelono, estas ja duone esperantista urbo. Sur la stratoj, en la hoteloj, kaj kafejoj — ĉie oni trovas multe da Esperantistoj. Por la ekzercado de nia internacia lingvo nenio pli valoras, ol la kongresoj. Dum tiuj 2—3 semajnoj mi uzis ekskluzive Esperanton. La naciajn lingvojn de Hispanujo mi ja ne konas. Tio estas do grava sukceso de la kongreso, kiu ja interalie havas ankaŭ la taskon, akceli kaj enradikiĝi Esperanton en la kongresaj landoj. La Katalunoj estas tre fervoraj samideanoj. La nombro de l' Esperantistoj ĉiam pli kaj pli krestas inter ili. Pri la urbo Sabadell oni diris al mi ke oni ĝin konsideras plej esperantista urbo de l'mondo. Sur multaj vendejoj oni tie povas vidi la surskribon: »Oni parolas esperante«.

Niaj postkongresaj ekskursoj kaj vojaĝadoj estis kvazaŭ migrantaj esperantistaj kolonioj. Ni vizitis la montojn Tibidabo, Montserrat kaj la el la germana literaturo konatan Mansalwatsch, kiun mi vere neniam esperis vidi Ĝia eksterordinara kaj tre interesa aspekto, la konsistado de tiu ĉi monto el de pluvaj eroziitaj konglomeratoj, formantaj tie kaj tie ĉi altajn ŝtonegojn similan al envolvitaj monaĥoj, ĝia tuta izoleco kaj alta superstareco en vasta, montetara ĉirkaŭaĵo tute pravigas kaj klarigas la mistikajn legendojn, kiuj fariĝis kaj cirkulas pri ĝi. La bela vetero permesis al ni ĝui de tiu monto vastan vidon del Pireneoj ĝis la maro, super la tuta Katalunujo malproksiman Aragonion.

Post la vizitado de Montserrat ni veturis Valencion, kie ni estis varme akceptitaj. Valencio jam montras tre diferenca karakteron de Barcelono. Dum Barcelono estas urbo tre komerca, moderna kun nerimarkeblaj restoj de antikvaj tempoj kaj tute simila al iu alia franca aŭ itala komerca haveno, Valencio havas multe pli sudan karakteron kun postesignoj de arabaj kaj postarabaj tempoj. Speciale estas interesa unu urba pordo »Torres de Cuarte« kiu surhavas ankoraŭ freŝajn, nereparitajn difektojn, kaŭzitaĵojn de pafilegoj de la Napoleona militistaro, kiu »tamen devis fine foriĝi de la urbo«, kiel al ni rakontis niaj bonaj Valenciaj samideanoj kiu ne malgranda fierkontento. Plue ni vizitis la beleĝe aranĝitan ekspozicion, la muzeon, supreniris sur Miguelete, Torres de Serranos kaj ĝuis multajn vidindaĵojn. Restis bone en mia memoro la vizito de antikva amfiteatro de Romanoj en Sagunto. Tie en malnova fortikaĵo sur apudurbeta monteto subite detruigis muro, kiam 5—6 personoj surestis, sed krom malgranda tute nedanĝera vundigo de unu el ili kaj sufiĉe granda konfuzigo nenio plu okazis.

El Valencio nia aro disiĝis al diversaj direktoj. Ni estis dekkvino, kiuj enŝipigis por la Balearaj insuloj, kien ni feliĉe alvenis post unu nokto de surmara balanciĝado. — Sur Mallorca ni restis nur kvin belajn tagojn dum kiuj ni travidis preskaŭ la tutan insulon. Ni veturis kalese ĝis Soller norden sur belega vojo, alte super la marbordo, de kie mi dum tiu neforgeseble bela posttagmezo, plena de suna hellumo, penetranta la puran, klaran aeron, ĝuis vastan vidon super la profunde blua maro kaj ĝia malhelete verda bordmonto, kiu montris al ni ĉiam novajn aspektojn de sia kurbiĝanta korpo. En tiu ĉarma terparto princo Louis Salvator de Austrio konstruigis al si belete lokitan kasteleton.

En oriento de l'insulo ni vizitis du mondfamajn grotojn: Groto de Artà kaj de Drach Ili estas ambaŭ tre interesaj sed tre malsamaj. En Artà estas la haloj tre altaj regulaj, majestaj kun altaj kolonoj kiel ekzemple Kolono de la Reĝino la »plej bela en la mondo« kiel oni al ni diris, kiu staras izola meze en granda ronda halo de l' plafono ĝis la tero — maldika, eleganta, admirinda.

Tute alie montriĝas la groto de Drach. Ĝiaj apartementoj estas malaltaj, pli vastaj ol en Artà, kun pli bizarformaj flankmuroj. Ĝia tuta karaktero estas pli romantika. Krom tio havas Drach du lagojn en sia internaĵo el kiuj unu estas sufiĉe granda. Sed mankas al ĝi la impona enirejo, de majesta Artà, reprezentata per vastega, apudmara arka malfermaĵo. Unuvorte: ili ambaŭ estas vizitindaj.

Ovim koncertom prvi su se put hrvatski esperantisti javno pojavili i hvala Bogu s prekrasnim uspjehom. Dvorana bijaše dupkom puna i sve je s napetošću slušalo pojedine točke koncerta, koje su sve bile izvrsno izvedene. No najvećim uspjehom možemo nazvati činjenicu, da su mnogi neesperantisti pristupili u naše društvo. Tako je jedan zagrebački građanin i kućevlastnik pristupio podpredsjednici društva (koja je govorila prolog) s riječima: »Gospođo, vi ste me uvjerali, od današnjega dana smatrajte me članom vašega društva«.

Najsrdčajnija hvala svima, koji su nam pomagali pri izvedbi našega koncerta, osobito gospodinu Krajcaru, predsjedniku zabavnoga odbora, jer je lijep uspjeh koncerta najviše njegova zasluga, pa gospodi Jakovljeviću Ivanušu, Huberu, Matiću, Zvezdiću, Štrigi i ostaloj gospodi, gospođama i gospođicama, koji su pripomogli uspjehu toga koncerta bud pjevanjem, bud prodavanjem karata.

Odbor »D. H. E.«

SVESLAVENSKI KONGRES ESPERANTISTA.

Na upit esp. društava u Varšavi i Pragu odaslana je u te gradove slijedeća izjava:

»Društvo hrv. Esperantista« zajedno s Klubom hrv. akademičara esperantista odlučilo je podupirati projekt »sveslavenskoga kongresa esperantista« i slaže se s prijedlogom, da taj kongres bude u Pragu.

KLUB HRVATSKIH AKADEMIČARA ESPERANTISTA.

Pošto su akademičari hrvatske univerze u Zagrebu u prijateljskom dogovoru dne 3. studenoga 1909. odlučili osnovati klub pod imenom »Klub hrvatskih akademičara Esperantista« (Kroata Akademija Esperantista Societo), sazvana bi glavna konstituirajuća skupština za dne 18. studenoga o. g. u 8 sati na večer u svratište »Royal« s ovim dnevnim redom:

1. Izbor odbora,
2. Čitanje pravila i
3. Eventualija.

Per tiu ĉi koncerto. la nuan fojon aperis la kroataj Esperantistoj publiké kaj dank' al Dio kun belega sukceso. La salono estis plena je publiko atentege aŭskultanta la apartajn bonege plenumitajn punktojn de l'koncerto.

Sed la plej granda sukceso ni devas nomi la fakton, ke multaj neesperantistoj aliĝis al nia societo. Ŝunu zagreba urbano kaj domposedanto alpaŝis al la vicprezidantino de nia societo, (kiu estis dirinta la prologon) dirante: »Sinjorino, Vi konvinkis min, konsideru min de hodiaŭa tago kiel ano de via societo«.

Koregan dankon al ĉiuj, kiuj kunhelpis la plenumadon de nia koncerto, precipe al S-ro Krajcar, prezidanto de la koncertkomitato, ĉar la belega sukceso de l'koncerto estas plejmulte ties merito, kaj al S-roj Jakovljević, Ivanuŝ, Huber, Matić, Zvezdić, Štriga kaj al ceteraj sinjoroj, sinjorinoj kaj fraŭlinoj, kiuj helpis la sukceson de l'koncerto ĉu per la kantado, ĉu per la vendado de kartoj

La komitato de l' »D. H. E.«

INTERSLAVA ESPERANTISTA KONGRESO.

Je demando de la esp. societoj en Varsovio kaj Praha estas forsendita tiujn ĉi urbojn la sekvanta deklaro:

»La kroata esperantista societo« kune kun la »Kroata akademio societo esperantista« decidis subteni la projekton de la »Inter-slava Esperantista kongreso« kaj konsentas la proponon, ke ĝi okazu en Praha.

KROATA AKADEMIA ESPE- RANTISTA SOCIETO.

Ĉar la akademianoj de la kroata universitato en Zagreb okaze de la amika interparolado okazinta la 3-an de novembro 1909. decidis fondi klubon nomotan: »Kroata Akademio Esperantista Societo«, oni kunvokis fondigan ĉefkunvenon la 18-an novembron t. j. je la 8 h. vespere en la hotelon »Royal« kun jena tagordo:

1. Elektado de l' komitato,
2. Legado de l' regularo kaj
3. Eventualajoj.

Sazivač, kolega Badalić otvori u 8 $\frac{1}{2}$ sati na večer skupštinu pozdravivši sve prisutne.

Klub je pismeno pozdravio g. Mavro Špicer.

Prelazi se na prvu točku dnevnoga reda, pri kojoj kol. Raukar predloži listinu, koja bi jednoglasno primljena

Predsjednik: Josip Badalić, stud. phil.
Potpredsjednik: Ivan Stalzer, stud. iur.
Tajnik: Šime Matejčić, stud. iur.
Blagajnik: Đuro Zviezdić, stud. iur.
Knjižničar: Ivo Krajcar, cand. iur.
Odbornici: Mato Gregorović, stud. iur., Adam Scherer, stud. iur., Revizori: Rudolf Eckert, cand. iur., Alija Hotić, stud. iur.

Kol. Badalić se u ime odbora zahvaljuje na povjerenju časti i pouzdanju. Pozivlje članove na ozbiljni posao, koji iziskuje ova uzvišena ideja, tim više što je naš klub i stvar, za koju se borimo, kod nas još mlada, pak je zato razumljivo, da imade i protivnika.

Kod druge točke dnevnoga reda primljena su pravila onako, kako ih je odbor predložio.

Eventualia. Kol. Krajcar govori o članku »Đačka međunarodna organizacija« (Universala Studenta Unio). U savezu s time čita kol. Stalzer pismo te Unije, kojim nas pozivlju, da pristupimo kao članovi toj organizaciji. Nakon kratke debate, u kojoj bi istaknuta potreba i važnost takve institucije, odlučeno bi stupiti u saobraćaj sa spomenutim društvom pobjližih informacija radi. Nakon toga kol. Krajcar želi, da bi se članovi međusobno što većma zainteresirali za Esperanto, što predsjednik nadopunjuje tako, da nastojimo za tu ideju raditi i među ostalim daštvom.

Pošto nema nikakvog daljnega prijedloga, zaključio predsjednik skupštinu uz poziv, da bi svi članovi marljivo polazili esperantske tečajeve.

Šime Matejčić, stud. iur. tajnik

ESPERANTSKI POČETNI TEČAJ
AKADEMIČARA, kojega polazi već sada preko 40 slušatelja i koji se drži svaki ponedjeljak u 8 sati na večer u prostorijama »Društva hrvatskih Espe-

La kunvokinto, kolego Badalić malfermis kunvenon al la 8 $\frac{1}{2}$ vespere, korege salutante ĉiujn ĉeestantojn.

Skribe salutis la klubon S-ro Mavro Špicer.

Oni transiris je la unua punkto de la tagordo, je kiu kol. Rauker proponis liston, kiu estis unuvoĉe akceptata. Estas elektita la jena komitato:

Prezidanto: Josip Badalić, stud. phil.
Vicprezidanto: Ivan Stalzer, stud. iur.
Sekretario: Šime Matejčić, stud. iur.
Kasisto: Đuro Zviezdić, stud. iur.
Bibliotekisto: Ivo Krajcar, cand. iur.
Komitatoanoj: Mato Gregorović, stud. iur., Adam Scherer, stud. iur.
Revizoroj: Rudolf Eckert, cand. iur., Alija Hotić, stud. iur.

La kol. Badalić dankis en la nomo de l'komitato por la alkonfidita honoro. Li invitis la membrojn je serioza laboro, kiun postulas tiu ĉi alta ideo, des pli, ke nia klubo kaj la afero, pro kiu ni batalas estas ĉe ni ankoraŭ juna, kaj tial kompreneble, ĝi havas ankaŭ kontraŭulojn.

Rilate al la dua punkto, la reguloj estis akceptitaj tiel, kiel ili estis proponitaj de la komitato.

Eventualajoj. Kol. Krajcar paroladis pri la »Universala Studenta Unio«. Koncerne al tio legis kol. Stalzer leteron de tiu »Unio«, en kiu oni envitas nin, ke ni aniĝu al tiu organizacio. Post mallongdaŭra debato, en kiu oni esprimis la utilecon kaj gravecon de tia institucio, estis decidita, ekinterrilati kun dirita asocio por ricevi pli detalajn informojn. — Kol. Krajcar esprimis deziron, ke la membroj ĉiam pli kaj pli interesigu por Esperanto, kion la prezidanto alplenigis tiel, ke ni laboru pri tiu ĉi ideo ankaŭ inter la alia studentaro.

Pro manko de alia propono la prezidanto finigis la kunsidon invitante la membrojn je diligenta vizitado de la esperantaj kursoj

Šime Matejčić, stud. iur., sekretario.

LA ESPERANTAN KOMENCAN
KURSON DE L'AKADEMIANOJ vizitatan jam nun de pli ol 40 lernantoj, kaj kiun oni tenas en la lokalo de la »Društvo hrvatskih Esperantista« (Kačićev)

rantista«, Kačićeva ul 21 I. kat, vodi kol. Đuro Zvezdić, stud iur. Drugi tečaj t. j. tečaj za konverzaciju, koji je zajednički za »Društvo hrv. Esperantista« i za »Klub hrv. akademičara Esperantista« vodi kol. Ivan Stalcer, stud iur. svakoga petka u 8 sati uveče u istim prostorijama. Prema § 2. klupskih pravila, koji veli, da je svrha kluba širenje međunarodnog jezika »Esperanto« među hrvatskim đaštvo, obratio se odbor na gg. ravnatelje srednjih škola u Zagrebu, da bi đacima VII. i VIII razrednim gimnazije i realke te III. tečaja više trgovačke škole dozvolili polazak naših tečajeva. Toj su molbi gg. ravnatelji najpripravnije udovoljili i dozvolili, da se dotični pozivi izvjesu na oglasne ploče.

Moramo s osobitim veseljem spomenuti, da se tečajevi veoma marljivo i uz veliko zanimanje polaze, što služi osobito na čast našem hrvatskom sveučilištu i našoj mladeži, koja je time pokazala, da i ona shvaća poput ostaloga đaštva u svim naprednim zemljama taj kulturni od nedogledne vrijednosti pokret.

Šime Matejčić, stud. iur.

DOMAĆI ESPERANTSKI POKRET.

Bjelovar. Kao lijepi korak napredovanju našega pokreta u Hrvatskoj bilježimo, da je bjelovarski list »Nezavisnost« slijedeći primjer mnogih uglednih časopisa drugih zemalja ustupio posebni stupac Esperantu pak je već u broju od 13 studenoga 1909. ovoga lista izišao lijep članak esperantski za učenje i vježbu u tome jeziku od Frana Kolara, predsjednika belovarskoga »kluba Esperantista«. Pozdravljamo ovaj novi pojav, želeći, da mnogo doprinese napredovanju naše stvari

Kostajnica. U Kostajnici, gdje se — kako znamo — osnovao klub Esperantista, koji broji već preko 40 članova, vodi tečajeve gđica. Josefina Jožičić, tamošnja učiteljica, dozvolom kr. županijske, oblasti u školskoj zgradi Tečajevi se veoma marljivo posjećuju.

ćeva ulica 21 I. et.), gvidas kol. Đuro Zvezdić, stud. iur. La duan kurson, t. e. kurson por la konversacio, kiu estas komunala la »Societo de kroataj esperantistoj« kaj al la »Kroata akademio esperantista societo« gvidas kol. Ivan Stalzer, stud iur. ĉiuvendrede je la 8 horo vespere en la samaj lokaloj Laŭ la § 2 de la kluba regularo, en kiu estas citata, ke la celo de la klubo estas disvastigi Esperanton inter la kroata studentaro, la komitato turnis sin al s-roj la direktoroj de mezaj lernejoj pro la permeso de vizitado de niaj esperantaj kursoj al studentaro de VII. kaj VIII klasoj gimnaziaj kaj reallernejaj, kaj al tiu de la III. kurso komercierneja. Sinjoroj la direktoroj plenumis tiun peton kun la plejgranda komplezemo, kaj permesis elpendigi la tiurilatajn alvokojn sur la sciigaj tabeloj.

Kun precipa ĝojo ni devas rimarki, ke la kursoj estas tre diligente kaj kun granda intereso vizitataj, kio servas je honoro de nia kroata universitato kaj nia junularo, kiu montris per tio, ke ankaŭ kiel la studentaro de aliaj kulturaj landoj komprenas tiun movadon kulturan de senmezura indeco.

Šime Matejčić, stud. iur.

HEJMA ESPERANTA MOVADO.

Bjelovar Kiel belan paŝon en la progresado de nia movado en Kroatujo ni rimarkas kelagazeto »Nezavisnost« en Belovar malfermis specialan rubrikon por Esperanto. En la numero de la 13. novembro 1909. de tiu ĉi gazeto aperis jam bela artikolo esperanta por la lernado kaj ekzercado de nia lingvo, skribita de S-ro Fran Kolar, la prezidanto de la »Klubo de l' Esperantistoj en Bjelovar«. Ni salutas tiun novan aperon, dezirante, ke ĝi multe kunhelpu al nia afero.

Kostajnica. En Kostajnica, kie — kiel ni jam scias — fondigis klubo Esperantista, kiu konsistas el pli ol 40 anoj, gvidas kursojn fino Jozefino Jožičić, la tiea instruistino, laŭ la permeso de la komitata estraro*, en la tiea lernejo. La kursoj estas diligente vizitataj.

* Kroatujo dividiĝas je ok komitatoj (distriktoj).

Lovrečina Radujemo se, ŝto možemo da navijestimo opet jedan novo-osnovani klub Esperantista u Lovrečini. Naše nove istomišljenike pozdravljamo od srca!

Daruvar. I u Daruvaru sastao se lijep broj gospode, da osnuju klub esperantistički. Tečajeve vodit će gospodin K. G. Bugarski. Našim novim suboriocima želimo najljepši uspjeh!

Lovrečina. Ni ĝojas, ke ni povas refoje sciigi fondiĝon de esperantista klubo en Lovrečina. Niajn novajn samideanojn ni kore salutas!

Daruvar. Ankaŭ en Daruvar kunigis bela nombro da sinjoroj, fondiĝontaj klubon esperantistan. La kursojn gvidos S-ro K. G. Bugarski. Al niaj novaj kunbalantoj ni deziras belegan sukceson!

NAŠIM DOMAĆIM NOVINAMA.

Lijepome napretku esperantističkoga pokreta u Hrvatskoj mnogo su doprinijele domaće novine. Naša je štampa pravo shvatila zadaću esperantizma i uvijedjevši korist i patriotizam ovoga pokreta, svojski nas podupirala u njemu. Ona nas je potpomagala u nastojanju, da po Esperantu upoznamo svijet s našom domovinom, s našim kulturnim tečevinama, ŝto je dosele spriječila jezična pocijepanost raznih naroda. Esperanto omogućiti će Hrvatima, da se neće više osjećati tuđincem u većini evropskih zemalja, jer ne razumije njihova jezika. Učeći samo jedan jezik osim svoga materinjega, preostat će mu više vremena, da ŝto bolje prouči svoj materinji jezik.

Naše su novine shvatile, da nije svrha Esperanta potisnuti narodne jezike, već da se ima upotrebljavati jedino za pismeno i usmeno općenje različitih naroda čitavoga svijeta, pak za pisanje onih djela, u kojima se raspravljaju opća, svjetska pitanja, izumi itd. ŝto nipošto ne može naškoditi našoj narodnoj kujiževnosti, s kojom bismo svijet upoznavali tek prijevodima u Esperanto.

U mnogim našim novinama čitamo ne samo kratke izvještaje o našem radu, već i odulje rasprave o važnosti Esperanta.

Osobito će pako obradovati naše istomišljenike vijest, da će odsele stalno i dnevno donošati sve važnije vijesti o napredovanju u Esperantu ove naše novine: »Agramer Tagblatt«, »Hrvatstvo«, »Hrvatske Novosti«, »Hrvatsko Pravo«, »Novosti« i »Pokret«. (Vidi anoncu na 3. str. omota.)

U ime Esperantista čitave naše domovine, a napose u ime »Društva hrvatskih Esperantista« i »Kluba hrvatskih akademičara esperantista« zahvaljujemo se najsrdačnije našem novinstvu i molimo ga, da nas i nadalje podupire u našem teškom, ali plodonosnome radu.

Uredništvo.

AKADEMIA ESPERANTA SOCIETO, GRAZ.

Tiu ĉi societo troviĝas nun en la 3-a semestro de ĝia vivado. La plej bona atesto de ĝia sukceso estas, ke ĝi havas anojn el 9 diversajn naciojn nome: bulgariojn, georgiojn (el Kaŭkazo), germanojn, italojn, kroatojn, polojn, rusojn, rutenojn kaj slovenojn, kiuj dank' al la mirinda elpensitaĵo de Dr. Zamenhof pace kaj kontente vivas unu ĉe la alia. Ĉu tio ne plenigas ĉiujn sentemajn korojn je ĝojo, ĉu tio ne estas la idealo de ĉiu homamanto?

A. E. S. aranĝis en ĝia unua jaro du kursojn, unu el tiuj en la universitato; okazigis kune kun la Stiria Esp. Societo du sukcesplenajn amuzajn vesperojn, kun paroladoj, kantadoj muzikadoj, societaj ludoj ricevis nigran tabulon en la vestibulo de la universitato, entreprenis dum la pasinta somero kune kun la St. E. S. 22 ekskursojn kaj sukcesplene batalis kontraŭ la Idistoj en Graz.

Ni ne povas skribi tion ĉi sen memori ĝi je la agrablaj vizitoj de la karaj gastoj: S-roj Simson el Düsseldorf kaj Vojković el Klanjec. Entuziasmigis nin la paroladoj de la unua kaj la ĉarmegaj kroataj kantoj de la dua. Estu certigataj, ke Viaj vizitoj ĉiam vivos en nia memoro!

Por la jaro 1909/10 oni elektis jenan estraron:

Prezidantoj: fil. Dondorfer, jur. Rubčić. Sekretarioj: fil. Beskenadse, ing. Scholze, fil. Sidorowicz. Kasistoj: jur. Strassmann, ing. Dostal. Bibliotekistoj: ing. de Uznadse, fil. Orszehowski. Preskomitato: Dondorfer (por germanaj gazetoj), Rubčić (por esp. gazetoj). Konsilantoj: D-ro. med. Schiller, farm. Teltschik.

Propaganda komitato: ĉiu nacio havas sian reprezentanton.

Tri de niaj membroj vizitis la 5-an kongreson en Barcelono: fil. Beskenadse, kand farm. Teltschik kaj S-ro financkoncipisto Gottschall kune kun la reprezentanto de la St. Esp. Soc., ĝia honora prezidanto ŝtaba ĉefkuracisto D-ro Dietl. Fil. Beskenadse (kaŭkazano) faris en Lyon esp. paroladon pri Graz.

R. Rubčić, stud. iur. — Graz.

ŜVAŜTICE.

REKTORAT SVEUĈILIŜTA U BEOGRADU odobrio je, da se na sveuĉiliŝtu otvori kurs za uĉenje Esperanta, koji vodi vrli naŝ prijatelj i istomiŝljenik gosp S. Budjevac. Kako ĉujemo, bilo je uvodno predavanje, ŝto ga je drĝao pomenuti gospodin, veoma brojno posjeĉeno. Vivu, kresku kaj floru la nova esperanta ligo de nia frata nacio!

»UNIVERSALA STUDENTA UNIO«. Hrvatski konsuli toga druŝtva jesu g. Rudolf Rubčić, stud. iur. Graz, za Ŝtajersku i g. Ante Viŝković, cand. ing. za Moravsku. Ostali su konsuli: A. Vatrignant, Liege, Belgija; Carlo A. Viterbo, Firenza, Italija; V. Bodnarskij, Moskva; A. D. Athanasoff, Sofija; E. M. Elleder, Vladivostok; A. N. Sakovlev, Petrograd; Oskar Costa, Rio de Janeiro, Brazilija; A. Anipov, Charkoff, Rusija; E. Heydeweyler, München.

IZ JERUZALEMA. U svetom gradu poĉeo se Esperanto takoĉer sve viŝe i viŝe razvijati. Sveĉenik Ernest Schmitz, ravnatelj katoliĉkoga hospitala revno radi oko proŝirenja toga jezika. Veĉ prije 2 godine pomagao je ŝupnik Schmitz glasovitome i poznatome nam Esperantistu ĉefecu, da utemelji dva esperantistiĉka kluba u Funŝalu (Madeira), bivŝi ravnateljem ondjeŝnjega seminara. Posjetio je Dresdenski esperantistiĉki kongres i tamo zastupao Portugalsku. 2. prosinca proŝle godine ustrojio je Schmitz prvi Jeruzalemski klub, ĉijim je zaĉasnim predsjednikom austrijski carski konsul. Od tada imade ovaj klub svoje redovite sastanke u katoliĉkome hospitalu sv. Pavla. U XII. broju ĉasopisa »La bela Mondo« (I. god.) vidimo sliku simpatiĉnoga i inteligentnoga starine Schmitza i sliku hospitala sv. Pavla. Osim revnoga nam istomiŝljenika Schmitza revnuje za Esperanto u Jerusalemu naduĉitelj Bauer. Klub jeruzalemskih Esperantista pozivlje sve istomiŝljenike, koji bi kada putovali u sveti grad, da posjete i njihov klub, gdje dapaĉe mogu i stanovati.

Osim ovoga postojе u Jerusalemu joŝ 3 esp. druŝtva

EL BULGARUJO. Pleven (la fama batalejo). Tie ĉi oni jam havas bonajn rezultatojn por la sukceso de nia kara Esperanto. Antaŭ ĉio estis fondita laŭ iniciato de S-ro Krestanov (Del. U. E. A.) tre bona »Esperanto-Oficejo« en la librej-o presejo de D. Karaivanov & Vlahov. Poste la eldonata ĉi tie ĉiusemajna g. »Istina« (Vero) malfermis siajn kolonojn por Esperanto kaj regule-konstante publikigas artikolojn pri Esperanto kaj kronikon pri nia movado — redaktatajn de S-ro Krestanov. Ni esperas, ke tiu gazeto iom post iom fariĝos tre bona esp. propagandilo inter bulgaroj.

La 31. Okt./13. Nov. n. j. S-ro Krestanov, laŭ la invito kaj sub protekto de kelkaj gimnaziaj profesoroj, faris publikan paroladon pri Esperanto en la tiea gimnazia salono, kiun ĉeestis pli ol 100 gimnazianoj, instruistoj kaj la grava estas,

ke ĉe la fino oni proponis preni rezolucion pri enkonduko fakultative de Esperanto en la gimnazon. Ĉiuj estas por Esperanto, tre bone kaj elokvente defendita de la parolanto kaj deziras malfermon de esp. kursoj.

Dum Septembro S-ro Krestanof faris propagandan vojaĝon vizitante urbojn Zoveč, Tirnovo, Gorna-Oreĥovica k. a.

MEDICINSKI KONGRES, držan u kolovozu o. g. u Rio de Janeiro izdao je ovu deklaraciju: Uvaživši praktičnu korist Esperanta, koja se ne da poreći i neprestano rapidno napredovanje ovoga pokreta, IV lat. američki Medicinski kongres iskazuje ovime svoju simpatiju prema jeziku Esperantu i svjetuje, da se knjige, izvještaji i ostala djela tičuća se internacionalnih stvari, pišu u Esperantu.

BRAZILSKI GEOGRAFIČKI KONGRES (rujan o. g.) izdao je deklaraciju, u kojoj izrazuje svoju veliku simpatiju prema Esperantu istaknuvši, da je njegova uporaba kod razliĉnih kongresa upravo neophodno nužna.

IZ VLADIVOSTOKA. Ĉitamo u »Le Monde Esperantiste«, da naš prijatelj i suradnik našega glasila, koji nam je pod naslovom »Braći Hrvatima« spjevao tako krasnu pozdravnu pjesmicu vidi »Kroata Esperantisto« broj 8), g. R. I. E. I. leder, glasoviti izvrсни Esperantist, vodi dvomjeseĉni esp. teĉaj za šire općinstvo u Vladivostoku. — Pri tom se istiĉe ĉinjenica, da luĉki radnici pokazuju osobit interes za Esperanto.

BIBLIOGRAFIO.

ESPERANTISTA BIBLIOTEKO INTERNACIA, kiun eldonadas la firmo Möller et Borel el Berlin en malgrandaj kaj malkaraj libretoj, kaj kiu konsistas el tradukitaj verkoj de famaj diversnaciaj aŭtoroj, estas ree pliriĉigita per du verketoj: 1. El Komedioj, esperantigitaj de D-ro L. L. Zamenhof, fragmentoj el la Revizoro de Gogol kaj el Georgo Dandin de Molière. 2. El Dramoj, tradukitaj el germana lingvo de D-ro L. L. Zamenhof. Fragmentoj de Ifigenio en Taŭrido de Goethe kaj de la Rabistoj de Schiller. Ni rekomendas al ĉiu esperantisto, ke li abonu tiun malkaran bonegan bibliotekon esperantan, kiu konsistas jam el 8-Nroj.

AORO, STENOGRAFIO INTERNACIA. Lernolibro por uzado en la lingvoj Esperanto, angla, franca, germana, rusa, hispana de Rudolf Sprötte, Berlin, Esperanto Verlag Möller & Borel. La libro pritraktanta stenografian sistemon internacian, estas plena je specimenoj komprenigaj por ĉiu regulo. La stilo estas tre lerta, korekta kaj plaĉa, kaj krom du aŭ tri frazoj de la Angla parto ĝ estas ĉie nepre klara tiel, ke la libro bonegĉ taŭgas por meminstruo.

»**PRI LA DERIVO EN IDO KAJ EN ESPERANTO**« verkita de Georges Kolowrat 1 vol. — 12 paga, prezo 27 cm. Paris: Presa Esperantista Societo 33 rue Lacépède. La aŭtoro elmotris en tiu ĉi utila broŝureto la mankojn de la Idsistemo, kiu nur povas prezenti malsuperecon kompare kun Esperanto.

GULLIVER EN LILIPUTLANDO esperanta traduko de la fame konata angla verko de D-ro Swift, tradukita de fino M. Inman. Ilustrita de J. R. Monsell. Ni estas konviktaj, ke tiu ĉi esperanta traduko de tre interesa antaŭ cent sepdek tri jaroj verkita fabelo, en kiu la aŭtoro tre sprite mokis la registaron, plaĉos al ĉiuj legantoj. Tial ni rekomendas tiun bele vestitan, ilustritan kaj bonege tradukitan libron al ĉiuj Esperantistoj des pli, ke ĝi taŭgas bone por unua legolibro, ĉar la frazoj estas klaraj kaj mallongaj. Al la verkistino koregan dankon pro la bonega riĉigado de l' esperanta literaturo

ĈU VI IAM VIDIS . . . ?

El Stanko Vraz.*

Ĉu vi iam vidis,
Kiel hirundeto
Flugadis vespere
Super un' lageto;

Kaj oni ne scias,
Ĉu ĝi ĝin kisanta,
Aŭ ĉu per flugiloj
Estis nur tuŝanta?

Tiel kisis min ŝi
— Ho mia karega! —
Kaj eĉ nun demandas
Lipo feliĉega:

Ĉu tio de ŝia
Lip' estis tuŝeto,
Aŭ nur estis tio
Varma spiradeto?

* Kroata poeto.

Esperantigis *Stavoljub Jezić*.

LA AMO.

De Jovan Dučić.*

Unu nokton en profundo de oceano, en valo kovrita per algoj, vekigis juna polipo. Ĉie ĉirkaŭ li regis profunda akva trankvileco. Tio estis loko de eterna, malvarma trankvileco kaj de mallaŭta senmoveco.

La akvo estis supre iom blanketa, argenta: certe falis peza lumpluvo el la luno sur supraĵon de l'akvo. Dum tiu nokto la juna sentema polipo sentis la unuan fojon en siaj mikroskopaj nervoj longedaŭran, fajran, fluan pasion, pro kiu li ektemis en sendormeco, li sentis sopiron nekonatan kaj dolĉan. Kaj li malrapide kaptis iun objekton. Tio estis malgranda ora ringo en molaj algoj.

Tradukis: *Uroš Avdalović*.

* Serba poeto.

ARETO DA SLOVENAJ PROVERBOJ.

1. Kio naskiĝas, por morto maturiĝas.
2. Ĝibulo vidas ĉies ĝibon, sed la propran ne.
3. Irante kontraŭ lupo, voku hundon kun vi.
4. Malfeliĉo festas neniam.
5. Ŝtelistetojn oni pendigas, kaj ŝtelistojn oni forlasas.
6. La mono havas glitan voston.
7. Se la junulo devus, maljunulo povus, mallaboremulo volus, nenio estus malfarata.
8. Sur doma sojlo kokviro facile kuragiĝas.
9. Honoro estas glacia transirejo, kiu rapide akviĝas.
10. Kiu konas la urtikon, tiu kovras la nudaĵon.

Esperantigis *Fran Kolar*.

FAJRERETOJ.

La amo estas ofte pli fidela ol la amatulino.

Se ĉiuj scienculoj scius ĉion tion, kion ili skribadis, tiam ili siajn nomojn meritus dufoje.

Esp. Akio.

SAGAJ FRAZOJ DE DIOGENESO!

Tiu, kiu vivas je konto de aliaj, ne meritas esti nomata homo.

Kiu rikoltas la fruktojn de sia arbo, kaj eĉ ŝelon depreni volas, ne meritas esti homo.

Trad. *Ljubo Miĉević*, komercisto.

HUMORAĴOJ.

Tre ĝentila.

Fraŭlino: Mi aŭdis, ke vi nomas min ansero.

Sinjoro: Ho! kontraŭe. Jus mi sola estis en la societo, kiu ĉi tion ne diris.

Estenteco povas ĉion.

Svatisto: »Ho! se vi nun ne amas ŝin treege, edziĝu nur je ŝi. Amo jam venos kun tempo — ŝi havas tri onklojn por heredi ilin.

Kiel la homoj nomas siajn amatojn.

Sukerajisto: »Mia dolĉa! — Fajrobrigadano: »Mia flamo! — Birdkomercisto: »Mia kolombo! — Milionulo: »Mia oro! — Juvelisto: »Mia juvelo! — Tempo-profeto: »Mia sunlumo! — Florkomercisto: »Mia rozo! — Anomiisto: »Mia koro! — Policisto: »Mia korŝtelinto! — Fotografisto: »Bildo de mia animo!« — Astronomiisto: »Mia suno!« — Monerkolektisto: »Mia trezoro!« — Teologiisto: »Mia anĝelo!« — kaj la edzo: »Mia hejmakruco!«
Esp. Akio.

Al ĉiuj niaj legantoj kaj amikoj ni deziras **gajan Kristnaŝkon** kaj *feliĉan Novjaron 1910.*

La redakcio.

Ni rekomendas al niaj samidejanoj sekvantajn zagrebajn kafejojn, en kiuj troviĝas nia gazeto »Kroata Esperantisto«: kafejo »Bauer«, Ilica; kafejo »Korso«, Ilica; kafejo »Zagreb«, Zrinjski trg.

Preporuĉamo naŝim istomiŝljenicima ove zagrebaĉke kavane koje su pretplačene na naŝe glasilo »Kroata Esperantisto«: kavana »Bauer«, Ilica, kavana »Korso«, Ilica; kavana »Zagreb«, Zrinjski trg.

Esperantistoj! Postulu ĉie la „Kroatan Esperantiston“.

Esperantisti! Zahtjevajte svagdje list „Kroata Esperantisto“.

Esperantski znakovi (zelena zvezda) za gospoĉe (igle) i gospodu (puceta) dobivaju se u naŝem uredniŝtvu komad **po 50 filira.**

MALGRANDA ANONCARO.

(Ĉiufoja presigo de tia anonco kostas 60 helerojn = 25 sd.).

Sro **Đuro Vojkoviĉ**, apotekisto, Klanjec, Zagorje, Kroatujo, deziras korespondandi per leteroj aŭ ilustritaj poŝtkartoj kun geesperantistoj el ĉiuj landoj, precipe el Bosnujo, sia patrujo.

»Kroata Esperantisto« razaiŝlje se u 1000 primjeraka.

Tisak C. Albrecht (Maraviĉ i Deĉak), Zagreb.

Najnovije vijesti

La plej novajn sciigojn

o esperantskome pokretu donasaju redovito:

pri la esperanta movado enhavas regule:

„Agrarier Tagblatt“, „Hrvatstvo“, „Hrvatko Pravo“, „Pokret“, „Nezavisnost“ (Belovar), „Novosti“ i „Hrvatske Novosti“

preporučamo pomenute listove pažnji hrvatskim esperantista i prijatelja esperantizama.

kaj tial ni ateutigas la kroatajn esperantistojn kaj amikojn de l'Esperanto je la cititaj gazetoj.

Istodobno se preporučamo i ostalim hrvatskim listovima, da nas kolegijalno pomognu u našem preguću za taj i za hrvatski narod važni kulturni pokret.

Samtempe ni rekomendigas al cetera kroata gazetaro, ke ili kolege nin helpu en akcelado de ĉi tiu kultura movado, grava ankau por nia kroata nacio.

I. Jarkolekto.

La Kajero.

4a Jaro.

No 37-48.

STUDENTO

Unua internacia monata revuo de studentoj-esperantistoj. Redakcio: K. Kuthan, Praha, Ječná 25. — Administracio: F. Štěpánek, Karlovo nám. 24I. — Jara abono 1 Sm. — Por Aŭstrio 2 K.

LA REVUO

Internacia monata literatura gazeto kun la konstanta kunlaborado de Dro I. L. Zamenhof, aŭtoro de la lingvo Esperanto

Rund um die Welt

(Ĉirkaŭ la mondo) — Ĉasopis za esperantiste i za one koji žele postati esperantisti. Urednik: vladin asesor Dr. A. Schramm (Dresden 20.) Prii.: Prof. Dr. Siegfried Lederer, (Prag-Weinberge, Nerudagasse 4.)

Universo

Internacia Revuo por la Belo

Kun Profesoro Dro Siegfried Lederer, Prag — Weinberge redaktita de Dro Albert Schramm, Dresden 20

Pretplate prima:

Oni abonas ee:

JOS. SOKOL, esperanto eldonejo, Zagreb, Marovska ul. 21.

Gramatika Esperanta

napisala Danica Bedeković-Pobjenička. —

Potpuna slovnica s jasnom i lako shvatljivom uputom u Esperanto uz mnoge primjere, vježbe i esperantsko stivo a pjesni i prozi. — Cijena broširanoj K 3.—, ukusno vezanoj K 4.50.

Esper.-hrvatski rječnik

od Danice Bedeković-Pobjeničke. — Naj-

potpuniji od sviju dosadašnjih esperantskih rječnika. — Cijena K 4.—, ukusno uvezanome K 5.—.

Navedene knjige dobivaju se u knjižari i »esperanto nakladi« JOSIP SOKOL, Zagreb, Marovska ulica 21.

Umolvajaju se p. n. gospoda, da nam za naručene knjige „MEDJUNARODNI JEZIK ESPERANTO I NJEGOVO ZNAČENJE“ od Mavre Špicera, nenamireno iznos što prije priposlati izvole.

Društvo Hrvatskih Esperanta javlja, da je svoju nakladu knjige Esperantski hrvatski rječnik* od Danice Bedeković-Pobjeničke predalo u vlasništvo tvrtke

JOSIP SOKOL

knjižara, antikvariat, papirnica, esperanto naklada, trgovina muzikalija, pisanih i risanih potrebština

Marovska ulica 21. — Zagreb — Telefon br. 1024.

pak molimo, da se cijenjene narudžbe upravljaju na rečenu tvrtku

VERDA STELO !

Belega stelo-stampilo de kateŭko prenilo el polurita ligno, uzoble surŝtampo de kovertoj, kartoj ktp. estas aŭfrankite sendata ĉien en mondo kiam oni sendas al esperanto-oficejo, Librejo de Höst & Sön, Bredgade 2 Kopenhago (Danujo) nur 25 sd. per poŝtmandato, internacia respondkupono transpagilo de Ĉekbanko Esperantista, Londono.

50
jara sukcesoj!

Osijeka vizaĝpomado kaj Osijeka Salvator-sapo

forigas sprucmakulojn, heptamakulojn, kaj ĉian malpuradon de l'vizaĝo.

Malfalsa sole nur en la Salvator' apoteko

J. C. Dieneš, Osijek (Kroatujo), supera urbo.

1 vazeto da osijeka vizaĝpomado kostas po 70 helerojn kaj po 1 Kronon (1 Krono = 100 heleroj = 42 spesdekoj). 1 peco da Salvator-sapo 1 K. Unu vazeto da mansmirajo 1 K. 20 h. 1 yona pudro, malgranda skatolo 1 K, granda skatolo 2 K. Tiuj ĉi rimedoj ne havas domagajn konsistajojn kaj tutege respondas al la regularo de la alta registaro.

Kial estas uzonta nur

„MIRANDA-KREMO“?

Ĉar »Miranda« Kreml estas perfekte nedomaĝa, ĉar per »Miranda« Kreml oni atingas idealan belecon, ĉar »Miranda« Kreml forigas ĉian malpuradon de la haŭto, ĉar »Miranda« Kreml ne nur plibeligas, sed ankaŭ plijunigas. Unu vazeto da »Miranda« Kreml kostas 1 K. Unu skatolo da »Miranda« pudro (trikolora) 1 K, unu peco da »Miranda« sapo 70 h.

Ricevebla ĉe la produktanto J. C. DIENEŠ, post Osijek, supera urbo, de ĉiuj mendoj per pagŝargo tuj efektivigas.

